

Efter sammenlægninger og slankning af ledelser er der brug for, at andre tager sig af uddannelse, undervisning og udvikling. Nogle sygeplejersker har derfor fået et nyt stillingsindhold og en ny titel

UUU har ansvar for faglig udvikling

Af Carsten Lorenzen

De hører mange morsomme kommentarer om deres lange og lidt besværlige titel – Sygeplejersker med særlig klinisk funktion inden for Uddannelse, Undervisning og Udvikling (UUU). Men de har været stærkt savnende på mange afsnit.

- Sygeplejerskerne higer efter faglig udvikling. Og vi har brug for, at nogle sygeplejersker ude i plejen står for den udvikling, siger afsnitsledende sygeplejerske Jette Hjorthede Christoffersen fra Klinik Kirurgi – Kvinde – Barn på Regionshospital Nordjylland i Frederikshavn.

Hun er sammen med Mette Kirkegaard fra klinikkens operationsafsnit og sterilcentral og Ulla Worum fra urologisk afsnit UK5 udpeget som frontløbere i den nye UUU-funktion. Den blev indført, efter Region Nordjylland for omkring et år siden slankede afdelingsledelserne. På Regionshospital Nordjylland blev 11 klinikker lagt sammen til seks.

I de nye ledelsesteam er der mindre tid til at varetage den faglige udvikling, der nu i stedet i høj grad lægges i hænderne på ansatte, der det meste af tiden selv arbejder på ambulatorier, sengestuer og operationsafsnit.

- Det er en stor fordel. Vi er med i plejen og ved, hvordan instrumenter og rutiner virker. Vi hører, hvad kollegerne siger og kan bedre identificere og blande os i afsnittenes behov for faglig udvikling, siger sygeplejerske Ulla Worum.

UUU'erne kan også virke som inspiration for andre afsnit, og regionens vision er at bruge de kompetencer, som allerede er tilstede.

Mange specialer

Klinik Kirurgi – Kvinde – Barn på Regionshospital Nordjylland har ambulatorier, operationsafsnit og sengeafsnit i både Hjørring og Frederikshavn.

Gennemgang af nyt udstyr – her urologisk udstyr – hører også til opgaverne for UUU-sygeplejersker som Ulla Worum og Mette Kirkegaard.

Som navnet antyder, er det inden for specialer som gynækologi, graviditet, sexologi, urinveje, fødegang, jordemodercenter samt børn og unge. Men klinikken har også ansvar for endoskopi, stomi, tarmkirurgi og en del planlagte, ortopædkirurgiske operationer.

De vidtfavnende arbejdsområder gør det ekstra vigtigt at være opmærksom på behovet for udvikling og uddannelse inden for alle specialer og funktioner – så her har UUU-sygeplejerskerne en særlig opgave.

- På operationsafsnittet i Frederikshavn arbejder UUU'en for eksempel med at lave kompetencekort, en slags tjekliste. Her skal vi i detaljer beskrive, hvad der kræves for at være operationssygeplejerske. For det er meget specialiseret i dag, fortæller Mette Kirkegaard.

Jette Hjorthede Christoffersen supplerer:

- Vi har mange kompetencer, der ikke er italesat. Så kortene indehol-

De tre UUU-sygeplejersker på Klinik Kirurgi – Kvinde – Barn på sygehuset i Frederikshavn, Ulla Worum, Jette Hjorthede Christoffersen og Mette Kirkegaard, studerer den plakat, der er et af resultaterne af det seminar, alle ansatte i klinikken har været på.

der også alt det, der ofte er usagt. Nogle gange skal rutinerede medarbejdere jo bare sende hinanden et blik, så ved de andre, hvad der skal foregå.

Inspirationen stammer fra Rigshospitalet, der har udviklet kortene i samarbejde med det faglige selskab SASMO (sygeplejersker ved steriliseringscentraler, ambulatorier, skade- og modtageafdelinger samt operationssange).

Alle medarbejdere har i forbindelse med opstarten af UUU-projektet været på et endags seminar, hvor Mette virkede som konsulent.

- Jeg er bevidst om, at jeg ikke er deres leder. Jeg anonymiserer alt det, der kommer frem. Det medvirkede til, at alt det, kollegerne gik og drøftede i hverdagen, kom på bordet, siger Mette Kirkegaard.

Frie hænder

UUU'erne har til dels frie hænder og beslutter sammen med afdelingsledelsen, hvilke problemområder der skal prioriteres, men har gennemført en afstemning om forskellige indsatsområder blandt kollegerne. Valget faldt på steril og ikke-steril assistance til operationerne.

- Så nu er der udviklet nye undervisningsmaterialer til oplæring af social- og sundhedsassistenter på sterilcentralen. Det var for ustruktureret tidligere, fortæller Mette Kirkegaard.

Ulla Worum har sin daglige gang på Urologisk afsnit UK5. En meget forskellig verden, selv om hendes funktionsbeskrivelse som UUU'er er den samme som Mette Kirkegaards.

- Afsnittet er under kraftig udvikling og er lige flyttet, så vi har mange ting, der stadig halter lidt. Derfor har jeg arbejdet meget med dokumentation og opdatering af it. For eksempel har jeg siddet med hver enkelt sygeplejerske for at lære dem nye it-systemer, siger Ulla Worum.

Sidemandsoplæringen er en fast del af undervisningen på klinikken, for det er ikke nok med fjernundervisning på computeren.

- Der skal være et levende menneske ved siden af, når vi skal lære nye systemer. Jeg hører i alle fald ikke så mange udbrud ved computerne i dag, som før Ulla gik i gang med undervisningen, siger Jette Hjorthede Christoffersen.

UUU-sygeplejersken Mette Kirkegaard har også arbejdet med en bedre overlevering, når brugt udstyr sendes retur til blandt andet sterilcentralen.

- Tidligere blev det bare sendt ned med en seddel, når det var i stykker. Derfor var det ikke sikkert, det blev repareret og havde derfor samme fejl næste gang. Nu går vi ned og fortæller, at tingen er i stykker og skriver en "orange seddel", som modtageren skriver under, forklarer Mette Kirkegaard.

På den måde er der placeret et ansvar. I det hele taget er kommunikation en vigtig del af UUU'ernes ar-

For Ulla Worum og Mette Kirkegaard består en del af UUU-indsatsen i at arbejde med forbedringstavler, hvor de holder styr på de forskellige indsatsområder.

bejde. De tages for eksempel også med på råd, når der skal indføres nye teknikker eller indkøbes nye hjælpemidler eller som for nylig, da klinikken fik tilføjet nyrestenskirurgi til den i forvejen lange liste over specialer.

- Så er det helt normalt for os at blande os i behovet for udvikling på afdelingen. Vi kan identificere behovene og høre, hvad kollegerne har af forslag, og vi kan se, hvilke instrumenter og procedurer, der fungerer i praksis, fortæller Ulla Worum.

Tilfredse kolleger

Indtrykket er, at kollegerne er glade for den nye stillingstype.

- Kollegerne ved, at vi har bolden, når det handler om uddannelse og udvikling, siger Mette Kirkegaard.

Og Ulla supplerer:

- De har forståelse for, at vi skal sortere i den mængde af information og ønsker, der kommer fra kollegerne. Vores holdning er, at alle behov er vigtige, men at det ikke er sikkert, at vi kan prioritere dem alle lige nu, pointerer Ulla Worum.

Hun er som uddannet kontinenssygeplejerske også ansvarlig for kontinensarbejdet i afdelingen. Hun håndterer derfor information fra repræsentanter, undervisning af kol-

Mette Kirkegaard demonstrerer, hvordan udstyr skannes ind i computersystemet.

legaer og samarbejdspartnere og koordinering af eksterne undervisere.

- På UK5 har jeg også brugt tid på at udarbejde og revidere informationspjecer til patienterne, lavet kliniske vejledninger, lavet nye tiltag for at nedsætte antallet af UTH'er samt små projekter om fx nycturi og natlig polyuri. Så UUU-funktionen kan på de forskellige afsnit bruges meget konkret, alt afhængig af hvad der er brug for her og nu, siger Ulla Worum.

Til gengæld kniber det med at få den afsatte tid til at slå til. UUU'erne har omkring en arbejdsdag om ugen til deres særlige funktioner.

- Jeg synes, at jeg har brug for at vide mere om, hvordan man laver udviklingsarbejde. Vi får nye idéer, ændrer procedurer og modtager undervisning. Men det er svært at nå at implementere de nye ting i dagligdagen og evaluere efterfølgende, siger Ulla Worum.

Region Nordjylland er dog ved at systematisere uddannelsen af de nye UUU'ere – måske som en diplom- eller masteruddannelse. Det er også vigtigt at vælge de rigtige til opgaven.

- Det er ikke hvem som helst, der kan bestride stillingen som UUU'er. Vi er meget opmærksomme på, at man har de rette pædagogiske kompetencer, fortæller afsnitsledende sygeplejerske Jette Hjorthede Christoffersen.

Til gengæld er både Ulla og Mette begejstrede for de nye opgaver, som de fik fra 1. marts 2017.

- Det er vigtigt, at kollegerne er med. Men så er det også et spændende arbejde, der allerede har rykket meget her i afdelingen, siger Mette Kirkegaard.

UUU'ernes funktionsbeskrivelse

Ifølge Region Nordjylland skal de nye UUU-sygeplejersker især arbejde med at:

Uddanne

- Koordinere, tilrettelægge og varetage den kliniske undervisning af studerende/elever
- Samarbejde med uddannelsesinstitutionerne
- Opfylde kriterierne for godkendelse som klinisk undervisningssted

Undervise

- Kompetenceudvikle det sundhedsfaglige personale i afsnitets sygeplejefaglige speciale

Udvikle

- Med afsæt i forsknings- og evidensbaseret viden og/eller praktisk erfaring at udføre og implementere udviklingsarbejde